

ה ר ב נ ו ת ה ר א ש י ת ל י ש ר א ל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL
מחלקת הבחינות הארצית

כ"ד באדר תשע"ג

בס"ד

מבחן הסמכה בהלכות איסור והיתר

הוראות לנבחן:

- א. יש לענות על 10 מתוך 12 השאלות.
- ב. בכל תשובה יש לכתוב את מקורות הגמ' והראשונים ועד לפסק ההלכה.
- ג. יש להקפיד על כתיבה מסודרת וכתב קריא.
- ד. יש לכתוב את התשובות בעמודה השמאלית של המחברת בלבד.

בהצלחה!

1. הדחה בתרייתא

- א. כמה הדחות צריך לעשות לבשר לאחר המליחה, מהי שיטת המחבר והרמ"א בזה לשיטת הש"ך ולשיטת הט"ז.
- ב. מהו המקור בראשונים להדחה במי פירות, והאם יש הבדל בזה בין הדחה קמייתא להדחה בתרייתא.
- ג. מה הדין של בשר שנמלח והושם עם מלחו בכלי חלבי מלוכלך עם שיורי פירורי מאכל חלב.

2. מליח כרותח בכלים

- איתא בגמ' [חולין קי"א]: "ההיא פינכא דהוי בי ר' אמי דמלח ביה בישראל ותבריה"...
- א. בדין קערה שנאסרה מכח "מליח כרותח" [כגון כלי שאינו מנוקב שמלח בו בשר] וברצונו להשתמש בקערה בדבר צונן- נחלקו הראשונים, פרט את שיטות הראשונים והסבר לפי כל שיטה מדוע שבר ר' אמי את הקערה.
 - ב. כיצד פוסק השו"ע בדין זה להלכה.

3. בשר שנפל לציר

- הרמ"א [בסי' ע' סעיף ו'] כותב: "בשר שנמלח ולא שהה עדיין שיעור מליחה ונפל לציר, יש להתירו אם לא נכבש בתוכו יום שלם"
- א. מה קשה על פסק הרמ"א הנ"ל וכיצד מיישבים זאת הש"ך והט"ז.
 - ב. קימ"ל: "אידי דטריד למפלט ציר לא בלע"- האם כלל זה מוסכם להלכה לשיטת המחבר והרמ"א במליחת חתיכות זה עם זה, הוכח.

4. תחיבת כף לקדירה

- א. תחב כף חלבית בת יומא נקייה לתבשיל פרווה רותח בסיר בשרי בן יומו, מה דין הכף, הסיר והתבשיל.
- ב. מה הדין במקרה הנ"ל שתחב כף שהשתמשו בה אך ורק בכלי שני.
- ג. סיר פרווה שתחבו בו כף חלבית ובבישול השני תחבו בו כף בשרית, מה דין הסיר לשיטת השולחן ערוך וכיצד זה מתיישב עם הפסק בסעיף א'.

5. חיתוך בסכין

- א. חתך בסכין בשרי שאינו בן יומו והוא מקונח מאכל חריף, מהו לאוכלו בחלב - ציין דעות הראשונים ופסק השו"ע והרמ"א בזה.
- ב. מהו פסק השו"ע בעניין בשר רותח שחתכו בסכין חלבית שאינה בת יומא, וכיצד זה מיושב עם הפסק בסעיף א'.
- ג. מה דין מאכל חריף ויבש שנחתך בסכין חלבית.

6. בעיה באפית פשטידה

עקרת הבית טיגנה בצל במחבת חלבי שאינו בן יומו, ובטעות עירבבה את הבצל שבמחבת הנ"ל בכף בשרית שאינה בת יומא, ולאחר מכן אפתה עם הבצל הנ"ל פשטידה חלבית [עם גבינה] בתנור חלבי.

- א. מה דינה של הפשטידה לשיטת המחבר והרמ"א.
- ב. מה דינם של המחבת, הכף והתנור לשיטת המחבר והרמ"א.

7. דין חוזר ונעור

- א. איסור שנתבטל, כגון שהיה שישים ונתוסף בו אח"כ מן האיסור הראשון האם הוא חוזר ונעור - כתוב את שיטות הראשונים וטעמו של כל אחד מהם. וכיצד פוסק הרמ"א להלכה ומהי דעת הש"ך בזה.
- ב. האם יש הבדל בין נודע או לא נודע בינתיים ובמה זה שונה מתחבת כף של איסור שתי פעמים לאותה הקדירה.

8. חתיכה הראויה להתכבד

- א. האם חתיכה שאסורה מדין חתיכה נעשית נבילה, יש לה דין חתיכה הראויה להתכבד.
- ב. האם בגבינות עכו"ם שייך דין חתיכה הראויה להתכבד. פרט.
- ג. רגלי בהמת נבילה או רגלי עופות נבילה, האם שייך בהם דין חתיכה הראויה להתכבד.

9. כלי שני ועירו

- א. כתוב את שיטות הראשונים בדיון כלי שני שהיד סולדת בו לעניין הבלעה והפלטה באיסורים.
- ב. כיצד פוסקים השולחן ערוך והרמ"א להלכה בזה, ומהי הכרעת הט"ז והב"ח בעניין הנ"ל.
- ג. האם דין עירו מכלי ראשון כדיון כלי שני לעניין הבלעה והפלטה, פרט את שיטות הראשונים בזה.

10. ספק ספיקא

- א. שתי חנויות אחת כשירה ואחת של ספק טריפה ואין ידוע איזה מהן ספק טריפה ופירשה חתיכה אחת מהחנויות ואין ידוע אם מהחנות הכשירה או מהחנות של הספק טריפה, האם ניתן להתירה מטעם ספק ספיקא- הסבר מדוע.
- ב. חתיכה ספק טריפה [הראויה להתכבד] שנתערבה בשתי חתיכות כשירות הראויות להתכבד ונפלה בפנינו חתיכה אחת מהתערובת הנ"ל לקדירה של בשר [עם רוטב] ואין בקדירה שיעור לבטלה - מה דינה של חתיכת הבשר ומה דינה של קדירת הבשר. הסבר מדוע.

11. טבילת כלים

- א. האם ניתן לטבול כלי גויים במעיין המחזיק רביעית, הבא סברות הפוסקים וההלכה בזה.
- ב. האם טבילת כלי גויים מדאורייתא או מדברי סופרים, הבא שתי ראיות מלשון השו"ע כיצד פסק בזה.

12. פת עכו"ם

- א. הבא מקורות לחילוק בין פת עכו"ם ביתית לבין פת עכו"ם הנאפית במאפיה תעשייתית. מהי סברת החולקים ומהי ההלכה בזה.
- ב. גוי שאפה בביתו ע"מ למכור מה דין הפת.
- ג. במקום שאין פת ישראל מצויה, האם מותר בפת עכו"ם של בעלי בתים, והאם צריך להמתין לפת ישראל.